

THOMAS GUSTAFSSONS NYHETSBRÄV, NOVEMBER 2016

Mariano Rajoy får fortsätta regera Spanien
PSOE:s splittring hjälpte Partido Popular
Socialistpartiets kris stöpte om politiken
Politisk oro gav ekonomisk stabilitet
Fem år utan ETA:s terror ger framtidstro
Almodóvars nya drama måste ses
Obama öppnade nya flyglinjer till Kuba
Stängs öppningen mellan USA och Kuba?
FN kräver ett stopp av USA:s handelsembargo
Möjlighet att följa med mig till Kuba
Latinamerika lockar i vintermörkret

Mariano Rajoy får fortsätta regera Spanien

Spanien står nu inför en helt ny parlamentarisk situation. För första gången sedan Spanien blev demokratiskt styrt land av en svag minoritetsregering som tvingas söka överenskommelser med tidigare motståndare. Efter drygt tio månader utan regering lyckades slutligen det spanska parlamentet samlas den 29 oktober för att utse en ny regeringschef. Med 170 röster för, 111 mot och 68 nedlagda vann Mariano Rajoy, ledare för konservativa Partido Popular. Tack vare att större delen av ledamöterna från Socialistpartiet (PSOE) valde att lägga ner sina röster kunde det politiska dödläget slutligen brytas. Som politiker är Mariano Rajoy en slug spelare som alltid avvaktar in i det sista med avgörande drag. Utan att egentligen göra något har han denna gång lyckats få sina politiska motståndare att göra bort sig så grovt att han till slut stod kvar som enda möjliga regeringskandidat. Inte ens det faktum att en stor del av Partido Populärs inre krets står inför rätta för korruption och bedrägerier diskvalificerade Mariano Rajoys chanser. Med valet av nya ministrar har Mariano Rajoy visat fortsatt prov på sin politiska fingertoppskänsla. Den nya regeringen består till hälften av nya ministrar, hälften gamla. De som ansvarat för den ekonomiska politiken fortsätter medan till exempel den impopulära inrikesministern får gå. Men framför allt har Mariano Rajoy gett ministerposter till flera yngre politiker som gjort sig kända för sin kompromiss- och förhandlingsvilja. Den politiska makten har nu förskjutits mer till parlamentet än under Mariano Rajoys tidigare regeringsperiod. Det kommer att bli nödvändigt för honom att kompromissa och kohanda. Om han inte lyckas väntar nyval igen.

PSOE:s splittring hjälpte Partido Popular

Framför allt var det krisen inom socialistpartiet Partido Socialista Obrero Español (PSOE) som öppnade vägen för Mariano Rajoy. Det som utlöste krisen var att Socialistpartiets ledare Pedro Sánchez vägrade att släppa fram Mariano Rajoy för

ytterligare en period, han föredrog samarbete med nya vänsterpartiet Podemos före alternativet att låta högern fortsätta regera. Men Socialistpartiets moderata falang, som bland annat företräds av den gamle partiledaren Felipe González, hade andra planer. Under ett tumultartat extramöte blev Sánchez utmanövrerad. Den nya ledningen som tog över släppte sedan fram Mariano Rajoy genom att lägga ner sina röster i parlamentet. Kampen om vem som ska bli ledare för PSOE har nu inletts. Hetast kandidat är Andalusiens regionalpresident Susana Díaz. Pedro Sánchez har också deklarerat att han kommer att försöka återta posten som partiledare. Enligt Sánchez var det en konspiration, där bland annat delar av näringslivet och intressen bakom tidningen El País ingick, som såg till att han försvann så att högerledaren Mariano Rajoy kunde vinna. Vem som ska ta över det splittrade Socialistpartiet avgörs vid den kommande kongressen. www.psoe.es

Socialistpartiets kris stöpte om politiken

Det spanska socialdemokratiska Socialistpartiet Partido Socialista Obrero Español (PSOE) befinner sig just nu i en av de svåraste perioderna partiet genomlidit sedan det grundades år 1879. Splittringen är djup. Det finns ingen ledning. Samtidigt störttycker partiets väljarstöd när stora delar av den traditionella väljarkåren söker sig till det nya vänsterpartiet Podemos. PSOE är inte det enda socialdemokratiska partiet i kris. I de flesta länder där socialdemokratiska partier tidigare hade en statsbärande roll flyr väljarna partiet. Det är denna väljargrupp som drabbats hårdast av de senaste decenniernas ekonomiska politik och nedskärningarna i den offentliga sektorn. I norra Europa, och nu också i USA, söker sig dessa missnöjda grupper till populistiska högerpartier eller karismatiska högerpopulister som ger generösa löften och lovar snabba lösningar, i länder som Spanien och Grekland söker sig de missnöjda i stället till vänsterpopulistiska partier som Podemos och Syriza. Den stora skillnaden är att högerpopulisterna riktar ilskan nedåt, mot de mest utsatta, mot flyktingar och invandrare. I Spanien riktar de missnöjda sin ilska uppåt mot etablissemangen. I min senaste bok om Spanien som har titeln "Den blödande tjuren-Krisens Spanien 40 år efter Franco" ger jag en bakgrund och förklaring till hur Podemos kunde uppkomma och stöpa om Spaniens politiska landskap och också splittra vänstern, en förändring som indirekt nu har lett till att Partido Populär kan fortsätta regera.

Politisk oro gav ekonomisk stabilitet

På tal om populism... Trots att Spanien var utan regering under mer än 300 dagar har landets ekonomi gått mycket bra. Tillväxten har varit dubbelt så hög som genomsnittet för EU under året utan regering och arbetslösheten har pressats tillbaka till under 20 procent. Mina mest cyniska spanska vänner brukar alltid säga att det bästa för Spanien vore om politikerna kunde hållas borta från landets styre. Onekligen har statistiken gett dem rätt...

Fem år utan ETA:s terror ger framtidstro

Den 20 oktober 2016 var det fem år sedan den baskiska separatistorganisationen ETA gav upp sin väpnade kamp. Efter 857 mord, 90 kidnappningar och över 700 bombattentat är det äntligen fred i Baskien. Vägen mot ett definitivt eldupphör var blodig.

Under alla år jag följt och rapporterat från Spanien har ETA:s terror varit ett mörkt moln som legat över Baskien. Flera vapenvilor har tidigare deklarerats. För att strax brytas med dödliga bombattentat eller mord. Men denna gång är det annorlunda. I höst har jag tillbringat mycket tid i Baskien, detta säregna hörn av Europa som har en stor plats i mitt hjärta. Den oro och rädsla jag tidigare alltid märkt när jag rest runt i Baskien har nu ersatts av en stark framtidstro. Ekonomin växer. Bostadspriserna går snabbt uppåt. Restaurangerna är fullbokade. Turismen boomer med en uppgång på 9 procent det senaste året. Alla vill numera åka till Baskien, eller Euskadi som baskerna själva säger, för att njuta av livet. www.tourism.euskadi.eus/en/

Almodóvars nya drama måste ses

Äntligen har den spanske filmregissören Pedro Almodovar gjort en film som är en typisk Almodóvarfilm. Nu har "Julieta" släppts i Sverige där den fått mycket bra betyg av en enig kritikerkår. Jag har sett filmen och kan bara hålla med. Gå och se den! Mer om filmen på länken www.sf.se/filmer/Julieta/

Obama öppnade nya flyglinjer till Kuba

Innan han slutar som USA:s president har Barack Obama försökt bryta USA:s isolering av Kuba. Det ekonomiska embargot, blockaden som kubanerna säger, ligger dock till stora delar under kongressens ansvar. Den sista större förändringen Obama kunde genomföra är att tillåta direkta kommersiella flygförbindelser mellan USA och Kuba. Det första planet från USA landade den 31 augusti. Den här vintern går nu för första gången sedan revolutionen direktflyg mellan USA och Kuba vilket väntas leda till nya turistrekord. Enligt halvårsstatistik har turismen till Kuba på årsbasis redan ökat med 11,7 procent. Kuba hinner knappast med att ta emot alla som vill komma. För att klara efterfrågan på rum tvingas många turister bo på privata pensionat som kallar Casa Particular. I dag finns bara 63 000 hotellrum vilka snabbt måste utökas. Enligt kubanska turistmyndigheter ska det stå 85 000 hotellrum klara redan 2020.

www.granma.cu/cuba/2016-08-23/cuba-sigue-en-boom-turistico-confirma-la-onei-23-08-2016-22-08-37

FN kräver ett stopp av USA:s handelsembargo

I slutet av oktober antog FN:s generalförsamling en resolution som krävde ett stopp för det amerikanska handelsembargot mot Kuba. Omröstningen brukar genomföras varje år, men den här gången valde USA för första gången att avstå från att rösta mot resolutionen. Den nordamerikanska FN-ambassadören Samantha Powers la ner sin röst på order från Barack Obama och resolutionen som fördömer USA:s agerande antogs därför med 191 ja-röster och två nedlagda röster då även USA-allierade Israel lade ner sin röst.

Stängs dörren mellan USA och Kuba?

Med Donald Trump som president, republikaner i majoritet i kongressen och i senaten, kommer det arbete som Barack Obama gjort för att normalisera relationen mellan USA och Kuba nu bromsas in. Som affärsman har visserligen Donald Trump varit intresserad av att göra affärer i Kuba, för några år sedan riskerade han åtal då han misstänktes ha

brutit mot embargot mot Kuba. Exakt hur den oberäknelige Donald Trump nu kommer att agera mot Kuba vet därför ingen, troligen inte ens han själv. Men den dörr som Barack Obama öppnade kommer ändå att dras igen något som en följd av att republikanerna kontrollerar den lagstiftande församlingen, och det är där lagarna som reglerar handelsblockaden av Kuba måste ändras. Den som tjänar mest på USA:s försämrade relationer med Kuba är Ryssland där Putin har allt intresse av att försäkra internationellt samarbete. Det är ingen slump att Ryssland aktivt hjälpte Trump till hans seger. Världen har blivit mer slutet och mer osäker och därför måste vi resa så mycket vi kan för att försöka stoppa utvecklingen.

Möjlighet att följa med mig till Kuba

I vinter kommer jag ännu en gång leda en historisk resa till Kuba för specialresebyrå Iventus i samarbete med SvD accent. Den första resan som går i februari och som jag berättade om i förra nyhetsbrevet blev snabbt fullbokad. Nu ligger en extra resa som avgår i mars ute för bokning. Det är en resa där vi lär känna det riktiga Kuba. Vi bor på bra hotell, bland annat Hotel Nacional i Havanna, och vi äter på de bästa restaurangerna. Naturligtvis går vi också på den legendariska nattklubben Tropicana. Priset är högt men allt ingår, även dricksen, vilket gör detta till den bästa Kubaresan som finns på den svenska marknaden. Häng på! <http://www.iventustravel.se/svdkuba>

Latinamerika lockar i vintermörkret

Just nu när jag skriver detta förbereder jag en längre vistelse i Mexiko, ett land där jag var student under en period i min ungdom och därefter ständigt återkommer till. Att flytta basen till Latinamerika under en tid när det är vinter i Europa är inte bara bra för kroppen utan också för själen och arbetet. Perspektiven ändras. Vad händer nu med relationen mellan USA och Latinamerika med Donald Trump som president? Donald Trumps planerade 320 mil långa mur mot Mexiko innebär att det kommer att bli betydligt svårare för latinamerikaner att ta sig till USA för att arbeta. Likaså kommer löftet om att kasta ut två miljoner illegala gästarbetare från Latinamerika påverka USA som är i stort behov av denna billiga arbetskraft, samtidigt som inkomsterna är viktiga för många för Latinamerikanska familjer. Och hur går det med det nya korrigerade fredsavtalet i Colombia som är på väg att arbetas fram? Hur kunde Daniel Ortega få förtroende att fortsätta som president i Nicaragua trots att det enligt konstitutionen egentligen var omöjligt, och framför allt hur kunde hans hustru Rosario bli vicepresident? Och vilket landslag i fotboll är egentligen bäst? Och vem gör den bästa ölen? Svaren kommer att ventileras i något annat nyhetsbrev.

<http://www.theflama.com/18-beers-that-make-you-proud-to-be-latino-1448548411.html>

NYHETSBRIVET SKICKAT DEN 11 NOVEMBER 2016

© THOMAS GUSTAFSSON/TG MEDIA